

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: Félévre 6 K, negyedévre 3 K — 2.
 Vidéken: " 9 K, " 4 K 50 C.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprecht-palota, földszint,
 az udvarban hátul.

A képviselőház ülése.

Visszarendelt katonaság.

Kormánybiztosok kirendelése.

Dolgoznak az új választási törvényen. Kristóffy miniszteriumában lázas tevékenység folyik: Az általános titkos szavazati jogra vonatkozó törvényjavaslat megszerkesztése. A külföldről a szakreferensek jelentései beérkeztek már a miniszterhez s roppant nagy anyag van együtt. Ebből megcsinálják ugyan a törvényt, de nagy kérdés, vajjon kerülhet-e egyáltalán a képviselőház elé akármiféle javaslat is az ügyvezetők részéről. Mert szept. 15-én, ha elnapolással nem kezdődik az ülés, *Kristóffynak nem lesz alkalma szóhoz jutni.*

Egészen más dologról lesz szó, olyanról, amely megfelel a nemzet közérületének. *Az alkotmányellenes kormány vád alá helyezését fogják javasolni s Just Gyula elnök a következő ülés napirendjére ezt a kérdést fogja kitűzni.* Amíg a nemzet jogait felülről el nem ismerik, addig nem nyul az ország más kérdésekhez, így a választási reformhoz sem. *Tudjuk és hirdetjük, hogy égetően szükséges az általános sza-*

vazati jog behozatala, elébe helyezni azonban a nemzeti aspirációknak nem lehet, mert az ellenzéki harc bukását jelentené.

Ha az alkotmányos élet helyreáll, igenis megcsinálja a következő kormány a választási reformot. A Fejérváry-kabinet azonban nem számít, minisztereinek munkáját a nemzet intézi, félre kell tehát dobni Kristóffy gyanus célzatu javaslatát is.

Visszarendelt ezredek.

A szeptember 15-diki naptól, amikor az elnapolt országgyűlés újra összeül, valósággal borsózik a darabant-miniszterium háta. Rémes katonai készülődések vannak.

Mivel pedig az összes budapesti ezredek hadgyakorlaton vannak, tegnap a *hadtestparancsnokság rendeletet adott ki, amely szerint a 38-ik Molináry-ezred, a 32-es Mária Terézia-ezred és a 23-asok egy zászlóalja sürgősen jöjjön vissza Budapestre.*

A pénzügyi aggodalmak.

Megjött hát Ischlből Lukács László is. Amint a Debreceni Újság határozottan jelentette, *nem békekövet ő s abból, hogy a felség audiencián fogadta, még nem következik, hogy megbízást kapott a többséggel való tárgyalásra. Az ischli kihallgatás után*

megirtuk, hogy Lukács pénzügyi kérdésekben adott felvilágosítást a koronának s a törvényhatóságok adómehtagadására nézve mondta el véleményét — a válsággal azonban nincs szoros összeköttetésben, új fordulathoz pedig az ő szereplése nem vezethet.

Ezt az értesülésünket maga Lukács László erősíti meg. A volt pénzügyminiszter ugyanis kijelentette a Budapesti Hirlap munkatársának, hogy a király, minthogy pénzügyi aggodalmi voltak, meghallgatta az ő felvilágosításait. Semmi egyéb nem történt. Lukács sem kabinetalakításra, sem közvetítésre, sem más szerepre megbízást nem kapott, nem kért és nem is vállalt. Ezzel elesnek mindazon kombinációk, melyeket némely részről Lukács audienciájához fűztek. S a dologban mindössze egy igazság van, az, amit mi tegnap is megállapítottunk, hogy a király még nem szánta rá magát a Fejérváry által előterjesztett rendszabályok jóváhagyására.

Lukács Lászlónak Ischlből volt alkalma a király környezetével gyakran érintkezni s így tökéletesen tájékozva van a politika minden fordulatáról. Érdekes és jellemző tehát az, amit a Fejérváry-kormány terveiből, akarva vagy akaratlanul, elárult. Sőt, mondja ugyanis a volt pénzügyminiszter, hogy az *adómehtagadások aggodalmakat kellettek és ő ebben a tekintetben súlyosnak tartja a helyzetet. Az ország finansziális helyzetére nézve tartja veszélyesnek Lukács, hogy az adóvédelem nagyon megcsappant s ebből beláthatatlan bajok keletkezhetnek. Hogy mi lesz ez a következés? — arra is megfelel Lukács. A kormány kénytelen lesz a kiadásokat a minimumra redukálni! Az adómehtagadást az ország sanyli meg.*

Nem óhajtjuk Lukácsot azzal vádolni, mintha enyegtetni akarná a nemzetet. El-

A debreceni csata.

Báró Máriaassy János visszaemlékezéseiből ismerteti: Hentaller Lajos.

(Folytatás.)

Julius 31-én Rácujfehértóra, aug. 1-én Hádházra értünk. Itt délután Nagy Sándor tábornok magához hivatott, hol Bobich ezredes hadosztály parancsnok és vezérkari főnökünk, Pongrácz István alezredes már jelen voltak. Nagy Sándor tábornok bemutatott nekünk egy urat, ki azon hirt hozta, hogy Csegéről legalább 16,000, Tiszafüredről pedig még sokkal több orosz nyomul elő Ujváros felé és biztosnak állítja, hogy mindkét nagy sereget Debrecennek tart és valószínűnek tartja, hogy másnap már ott is lesz. E hirre Nagy Sándor tábornok haditanácsra hívott össze bennünket és mi egyhangulag elhatároztuk, hogy a menetrendtől eltérve, az éjjelt felhasználjuk és még aznap Debrecenbe indulunk. Egy tiszt azonnal Nyir-Adonyba küldetett kimerítő jelentéssel. Már sötét volt, mikor a hadtest megindult Debrecen felé. A lovasságnak fele Mesterházy ezredes vezetése alatt előre küldetett azon meghagyással, hogy Debrecenbe érve, Ujváros felé menjen, mindaddig, míg ellen-

ségre nem akad, a tapasztalatról azonnal tegyen jelentést és a netalán előrenyomuló ellenség elől óvatosan Debrecen felé huzódjon vissza.

Reggeli öt óra tájban, mikor már Debrecenhez értünk, jött az első jelentés Mesterházy ezredestől, mely szerint nagy ellenséges lovas-osapat nyomul Debrecen felé, mely elől lovasságunk, miután az ellenség sokkal erősebb, visszavonulni kénytelen, az érintkezést azonban fentartván vele.

E jelentésre Nagy Sándor tábornok előreküldte Mesterházy ezredesnek a lovasságnak másik felét is és azzal együtt ő is előre lovagolt Pongrácz alezredes vezérkari főnökkel, egy alkalmas álláshelynek kiszemlése céljából. Azalatt mi megszorítottuk menünket és nemsokára a Nagyerdő keleti oldalára értünk s itt jobbra kanyarodván, Ujváros felé meneteltünk.

Egy jó negyedóra Debrecentől Nagy Sándor parancsára megállottunk és itt jobb szárnyunkat a Nagyerdőre támasztva, harcállást vettünk; Bubicus hadosztálya, mely az élén menetelt, képezte a jobb szárnyat, hadosztályom pedig a balszárnyra jött. A harcállás alatt jött ide egy kis lovas csapat

kisérétében Korponay ezredes, ki a tiszafüredi hidfőnél parancsnokolt és onnan kiszorítván, csekély csapatával ide menekült. Az ezredes biztos tudomással birt arról, hogy már előtte való napon, tehát aug. 1-én, Ujvárosra egy igen nagy orosz sereget érkezett és azért ő nagyon valószínűnek tartotta, hogy még a mai napon meg fogunk támadtatni.

A harcállás bevégezése után engedélyt kértem Nagy Sándor tábornoktól, hogy előremehessek és magamnak a terep viszonyai felől tájékozást szerezzek. Mesterházy ezredes egy kis félórányi távolságban tőlünk, fejlődött vonalban felállítva találtam; vele szemben állott — szintén fejlődött vonalban — vagy 1500 lépésnyi távolságban egy sokkal nagyobb orosz lovascsapat. Mig itt voltam, ezen ellenséges lovascsapat előőröket hagyván helyben, visszamenetelt vagy 1000 lépésnyire, s ott megállott és az emberek le szálltak lovaikról.

Látva ezt, visszamentem a hadtesthez, elmondván itt mindent, elhatároztuk, hogy mi is előőrséget állítunk ki és harcokészen várjuk az ellenséget. Ebből kifolyólag minden hadosztály egy zászlóaljat köldött előre előőrségi szolgálatra; Mesterházy ezredesnek

KI NEM HISZI! győződjön meg, hogy a közelgő őszi időnyre való legerősebb hazai kézi munka gyermek női és férfi és fehérneműek a legjutányobb árakban

Cipők, Csizmák, kalapok
 a Tisza palotában
NEUMANN TESTVÉREKNÉL kaphatók!

csakis

végre ő, bár tagja a szabadelvűpártnak, mióta visszavonult a miniszterségtől, egyáltalán nem avatkozott a politika ügyeibe. Csöndes ember, aki nem szeret nagy viharok közep pontjában küzdeni. Az azonban könnyen lehetséges, hogy a Fejérváryval való régi barátság révén totte meg ijesztő kijelentését. Azzal, hogy a kormány a minimumra fogja redukálni a fizetéseket, nem ér célt a taktikázó miniszterium. Mert semmit se fog a helyzeten változtatni, ha például a kormány egyes testületek járandóságainak utalványozását beszünteti, vagy a járandóság összegét csökkenti. Baj ez minden esetre, de nem olyan, hogy érdemes volna érette a nemzetnek kiadni kezéből a passiv rezisztencia fegyverét. Politikai körökben tudni vélik, hogy Lukács László a vármegyei törvényhatósági tisztviselői dotációjának beszüntetésére akart célozni. Ez sem olyan veszedelmes, mert a megyéknél szervezett jóléti bizottságok azonnal gondoskodnának a tisztviselőkről.

Kormánybiztos Pestvármegye élén.

Tudósítónk ma újból hallott arról, hogy a kormány leközelebb megkezdí az erőszakos intézkedések sorát. Mondják, hogy különösen a renitenskedő vármegyékre neheztel Fejérváry, mert azok okozzák a legnagyobb fejtörést a kabinetnek. Az adómehtagadások következtében hatalmas pénzforrástól esett el a kormány, pénz nélkül pedig nem kezelhetik tovább az államgépezetet.

Fejérváry úgy vél segíteni megszorult helyzetén, hogy kormánybiztosokat állít a törvényhatóságok élére s zsoldosok révén, ha kell, erőszakkal szedi el az összegyűlt adópénzeket. Ugy beszélnek, tisztára példastatuálás szempontjából Pestvármegyénél kezdik meg az abszolutisztikus intézkedések sorát. Beniczky Lajos alispánt akarják állásától felfüggeszteni és helyébe Kaffka László miniszteri tanácsost nevezik ki kormánybiztossá.

pedig meghagyatott, hogy visszahagyva két lovasszázadot, a többivel vonuljon be az állásba. A harc felállításra nézve megjegyzem még, hogy minden hadosztály két harcivonalban állott; az első harcivonal sáncain lovasság volt elhelyezve, a tüzérség szintén az első harcivonalban, még pedig a hadosztályok közepén állott. A Korponay ezredes csapata, mely mindössze egy rosszul fel-fegyverzett zászlóaljából és vagy negyven lovasból állott, képezte a 3-ik harcivonalban a tartalékot; Bobich hadosztályának egy kis része, egy kis csapat lovassággal együtt, a Nagyerdő megfigyelése végett az erdőben tartózkodott.

Elfoglaltatván a kitűzött harcállás, az emberek a fegyvereket gulába rakván, kiadatott a parancs, hogy senki csapatjából eltávozni ne merészeljen. Csak nagy kérésre engedte meg Nagy Sándor tábornok, hogy minden önálló csapatból egy tiszt néhány emberrel a városba mehessen a legszükségesebb apróságok bevásárlása végett. Az emberek és lovak ellátására nézve nem volt nehéz intézkedni, miután Debrecen városa felajánlotta az egész sereget aznap élelemmel ellátni és azt sajátjából oly bőségesen és oly pontosan teljesítette, hogy délután 1

POLITIKAI HIREK.

Küldöttség Vörös László kereskedelmi miniszternél. Trencsén város több tagu küldöttsége tisztelgett tegnap délelőtt Vörös László kereskedelmi miniszternél és hivatkozva arra, hogy a telefonhálózatban eddig Póstyén és Vágújhely városokkal Trencsént díjtalanul kapcsolták be, arra kérték a minisztert, hogy ezentul Zsolnával is díjtalanul történjék a bekapcsolás. Vörös László a küldöttséget szívesen fogadta és jóindulatáról és a kérelem gyors elintézéséről biztosította őket.

Justh Gyula ünneplése Batonyán. Barabás Béla orsz. képviselő, a függetlenségi és 48-as párt alelnöke a Pol. Ert. utján felhívást tesz közzé, amelyben az országos függetlenségi és 48-as párt tagjainak figyelmét felhívja a képviselőház érdeműs elnökének, Justh Gyulának tiszteletére Batonyán szeptember hó 3-án rendezendő ünnepekre, amikkel Csanád vármegye közönsége Justh Gyulának a politikai életben huszonöt év óta tartó szereplését ünnepli. Felkéri a párt tagjait, hogy akik akadályozva nincsenek, jelenjenek meg a batonyai ünnepen. A résztvenni szándékozók ezt levélben, vagy táviratban jelentsék be a felhívónál.

Beszámoló és pártgyűlés. A margittai kerület függetlenségi és 48-as pártja vasárnap délután a kerület központján nagy pártgyűlést tartott, melyen Szatmári Mór, a kerület országgyűlési képviselője beszámolóját tartotta. Nagyon lelkesen fogadták a képviselőt, aki a politikai helyzetet részletesen ismertette. Szerinte a választások után nem politikai luxuskérdés a magyar vezérelti nyelv, hanem az alkotmány kérdése. Végül kijelentette, hogy hiva az általános választói jognak.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Lelkész választások. A mándoki ref. hívek Bóltky Lajos utódjául ifj. Görömbey Péter segédlelkézt választották meg egyhangulag. Görömbey vasárnap tartotta be-köszönő prédikációját. — Molnár István nagykallói segédlelkézt Mihálydiban lelkésszé választották.

Az Abelesz-féle polgári és elemi leányiskolában (Hatvan-utca 23.) a jövő tanévre való beiratások naponta délelőtt 10—12-ig; délután 3—5-ig fogadtatnak el.

órákor már az egész 1-ső hadtest és Korponay ezredes csapata, ide érve az e célra felváltott előőrséget is, megétkezett és a lovak is megabrákoltattak.

Nyolcz órákor érkezett vissza a Nyir-Adonyba küldött tiszt, egy írásbeli parancsot hozván a hadtestparancsnok számára. E parancsra mindnyájan kíváncsiak voltunk és mindannyian azon reményt tápláltuk, hogy Görgey, — ily nagy távolságban izolálva állván hadtestünk, — a fontos és hiteles jelentésünkre nagyszámu lovasságának egy részét ide fogja küldeni. Nagy Sándor tábornok elolvassa a rendeletet, azt nagy felháborodással nekem nyujtotta át e szavakkal: „Da hasst deinen lieben Görgey! der Mensch will uns aufreihen lassen!“ E szavak megértése végett szükségesnek tartom itt megjegyezni, hogy közöttem és Nagy Sándor között Görgeynek eljárására nézve azon nézetkülönbség létezett, hogy Nagy Sándor Görgeyt hazaárulónak tartotta. Én pedig Görgeyt sem akkor nem tartottam, sem most nem tartom annak. Más különbség közöttünk nem volt.

(Folyt. köv.)

A kassai eset.

A városi közgyűlés határozata.

Tudósítónk táviratozza Kassáról: A város törvényhatósági bizottsága — amint tegnap előre jeleztük — közgyűlést tartott ma délután ötödél órákor Pécky Zsigmond főispán elnökletével.

Mindjárt a tanácskozás elején szóba került Bosits és Sartory hadnagyok gyilkos merénylete. Dr. Halmos Károly ügyvéd, miután a mult héten történt katonai botrányról megemlékezett, azt indítványozta, hogy a brutalitás következtében írjon föl a közgyűlés a parlamenthez. Kérje — ugymond — kellő módon való kimondását annak, hogy a tisztek szolgálaton kívül polgári ruhában járjanak és ne viselhesenek kardot olyan időben, amikor szolgálatot nem teljesítenek. Indítványozta továbbá, hogy a határozatot közöljék a többi törvényhatósággal s kérjék föl ezeket is hasonló határozat hozására. A megokolás a többi közt azt mndja, hogy a tisztek a polgárság ellen, nem pedig, amint az rendjén volna, a védelmére használják a fegyverüket.

Eder Ödön, a kassai szabadelvűpárt elnöke nem tesz kifogást az ellen, hogy az esetleg hozandó határozatot a parlament elnökének megküldjék. De azt, hogy a többi törvényhatósághoz Halmos propeziójának értelmében átírjanak, nem helyesli most, a mikor a válság összes nehézségei a katonai kérdések körül mozognak. Nem tartja pacifálisnak, hogy katonai téren a nemzet és király közt különben is mutakozó súlyos ellentétek mellé ujakat teremtsünk, a Magyarország és uralkodója között való harcot még inkább kiélesítsük. Kéri a bizottsági tagokat, hogy álljanak el az indítvány elfogadásától s a mellette való országos agitálástól.

A következő szónok rádúplázott a Halmos indítványára. Dr. Blanár Béla ugyanis megtoldotta az indítványt azzal, hogy a katonaság fölött — direkt katonai büntettek kivételével — polgári bíróságok ítélkezzenek.

Dr. Weisz Béla csodálkozik rajta, hogy a közgyűlés minden további nélkül el nem itéli a sajnálatos eseményt, hogy még tapintatoskodik. Itt semmi helye a tapintatosságának. Különösnek találja, hogy Halmos a közgyűlésen indítványt tesz és agyonhallgatni igyekszik a katonai brutalitást. Indítványozza annak a kimondását, hogy a törvényhatósági bizottság legnagyobb megbotránkozással értesült a mult héten történt esetről és a szerencsétlen áldozat özvegyének őszinte részvétét fejezi ki.

Eder Ödön és Halmos Károly ellenzik a Weisz-féle indítvány elfogadását azon az alapon, hogy a törvényhatóság nem illetékes bünesetek fölött való ítélkezésre.

Ezután a közgyűlés egyhangulag elfogadta Halmos indítványát az Eder javasolta változással.

Az izgalmat keltő ügy elintézésével ártértek a napirendre. A minap részben elpusztult Szepesváralja tüzkarosultjainak ötszáz koronát szavaztak meg. Elhatározták még, hogy a törvényhatóságok átíratat a nemzeti ellenállás dolgában irattárba teszik, mert a város már határozott ebben az ügyben.

VIDÉK.

Tömeges mérgezés. A temesvári kir. ügyészséghez névtelen feljelentés érkezett, amely egy lelketlen bünszövetkezet üzelmeiről rántja le a leplet. A feljelentés előadja, hogy Knéz községben az utóbbi időben 6—8 embert mérgeztek meg, akiket már el is temettek, anélkül, hogy a gonosztettnek

Iskola Czipők, Fiu Kalapok és Fehérművek, mesés olcsó árakban szerzethetők be az újonnan megnyitott
Központi Cipő és Kalap Áruházban
 Debrecen, Dréher Sörösarnok mellett. — Telefon 435. sz.

nyomára jöttek volna. A kir. ügyészség eddig hat holttest exhumálását és felboncolását rendelte el.

Öngyilkos parasztgazda. Nagylétéről írja levelezőnk, hogy Biró Bálint odaváló jómódu gazda tegnap éjjel fölbölte magát és szörnyet halt. Tettének okát senki sem tudja, mert jómódu, egészséges ember volt. Az esetről értesítették az ügyészséget, amely — miután az öngyilkosság kétségtelen — megengedte, hogy a hullát eltemessék.

Öngyilkos napszámos. Kecskemétről írják: Kamasz György 75 éves napszámos, mivel családját nem bírta eltartani, felakasztotta magát és meghalt.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

Debrecen, augusztus 30.

Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága tegnap Körner Adolf elnöke alatt ülést tartott, amelyen jelen voltak Szilágyi Imre, Márk Endre, dr. Tüdös János, dr. Dóczy Emil, Acél Géza, Varga Károly tb. tanácsos, előadó.

A vásárhelypénz szabályzat.

Az ülés legfontosabb tárgya volt a helyi piaci szabályrendelet. A jog- és pénzügyi, valamint a gazdasági bizottság már alkotott ilyen szabályrendeleti tervezetet, de azt a közgyűlés levette a napirendről és visszautasította a tanácshoz, illetve az illetékes bizottsághoz.

Miután azonban piacaink rendezése immáron elodázhatatlan, újabb módosításokkal ismét szabályrendelet tervezetet készített a tanács. Ez a szabályrendelet a régebbi tervezet alapján készült, de figyelembe vételével a különböző kívánalmaknak.

Igy a helybeli mezőgazdák azt kérték, hogy a helypénz alól ők is mentessenek fel. Ezt a kérelmet pártolta a gazdasági bizottság is.

Acél Géza: A szabályrendelet tervezet kifejezetten csak a helybeli iparosokat és kereskedőket menti fel a helypénz fizetés alól. A szövegbe vegyük be, hogy egyéb helybeli árusok is.

Dr. Tüdös János: Ide érte az eladásal bár nem iparszerűleg foglalkozó termelők is.

A bizottság ilyen értelemben határozott.

Másik kifogásolt pont volt az állatvásárra megszabott helypénzek, melyeket egyes körök túlmagasnak tartanak.

Márk Endre: Ez valószínűleg igaz is. Érmihályfalván járva, olyan nagy állatvásárt látott, a milyent csak gyermekkorában. Mikor ez irányban érdeklődött, az árusok azt mondták, hogy ők ez előtt Debrecenbe jártak, de ott olyan magas árakat követeltek s olyan üldözésnek voltak a rendőrség részéről kitéve, hogy lassanként más piacot kerestek.

A bizottság Márk Endre indítványára kimondta, hogy e tárgyban előbb meghallgatja a vásárfelügyelőség vezetőit s attól teszi függővé, hogy vajjon leszállítsa-e az állatvásári árakat, vagy pedig érintetlenül hagyja a tervezet erre vonatkozó pontjait.

Népkonyha és menhely.

A mérnöki hivatal egy építési tervet dolgozott ki a mostani csicsogói korecsma épületének átalakítására.

E szerint itt lehetne elhelyezni a népkonyhát és a hajléktalanok menhelyét külön női és külön férfi osztályokkal. Az átalakítási munkálatok mindössze 7900 koronába kerülnének.

Acél Géza részletesen bemutatja a tervet. A népkonyha ügye minden évben

igen sok bajt okoz, nem lévén erre állandó helyiség.

Körner Adolf hangsúlyozza, hogy a menhely felállítására égető szükség van. Megtörténik, hogy télen a hajléktalanok kénytelenek a rendőrségi börtönbe felvételni magukat.

Márk Endre: A tervet még az idén keresztül is kell vinni, mert nagy szegénység vár a szegényekre.

A bizottság javasolja a kérdés sürgős tárgyalását és a terveket ajánlja a bizottság elfogadására.

Egyéb ügyek.

Váradi József iparművészeti tanulmányai folytatására segélyt kér a várostól a Meszena-alap terhére. 500 koronát kér évente, de 3 évi időtartamra minden évre 500—500 koronát.

A bizottság egyelőre egy évre kívánja a segély megszavazását, 400 koronát, fél-évenként kiutalandó részletekben.

Pontonkint tárgyalta és fogadta el a bizottság a pékek, cukrászok, cukorárosok stb. szabályrendeleti tervezetét, mely ügy közegészségügyi, mint humánus szempontokból sok üdvös reformot teremt ezen a téren s biztosítja a műhelyek tisztántartását.

Napdíjasok drágasági pótléka.

A debreceni városi napdíjasok az 1906. évre is kérik a mostani évre megszavazott drágasági pótlék megadását és pedig azok is, akiknek a fizetésük az évi 1000 koronát meghaladja.

Márk Endre nagyon melegen pártolja a kérelmet, miután nehéz évek előtt állunk.

A bizottság a napdíjasok kérelmét ajánlja a közgyűlés figyelmébe s a kérelem teljesítését javasolja.

A VÁROSHÁZARÓL

Meghiusult árlejtés. Ma telt le a cs. és kir. lovassági laktanya pótraktár bővítésére vonatkozó árlejtés határnapja. Az árlejtés tárgya mintegy 4000 korona értékű munka, amelyre azonban ma délelőtt 10 óráig egyetlenegy ajánlat sem érkezett a városi tanácshoz. A bizottság kénytelen volt az árlejtés meghiúsítását megállapítani és az árlejtés iránt a városi tanácsnak javaslatot tenni.

A jövő évi választók névjegyzéke.

A belügyminiszter tegnap érkezett leiratában intézkedik a jövő évi legtöbb adót fizetők névjegyzékének összeállítására tárgyában. Mivel az ez évi állami adó még nem állapított meg s nem iratott elő, a jövő évi választók névjegyzékének összeállításáról a múlt évi adók veendőik alapul. Így intézkedett pár évvel ezelőtt is a kormány az akkori ex-lexben.

Fizessük a pótdadót!

Fogy a pénz a város kasszájából.

Felhívás a közönséghez.

A milliós kölcsön első törlesztése.

Debrecen, augusztus 30.

Debrecen város házipénztára szintén megérzi az ex-lex állapotot. A közönség ugyanis nem csak az állami adót nem fizeti, de a községi pótdadót és utadót sem.

Már pedig pótdadó fizetés nélkül nagy zavarok állhatnak be a város háztartásában s a város több rendbeli fizetési kötelezettségének nem tud eleget tenni.

Tudvalevő dolog, hogy az állami adók beszédéséhez képviselőházi felhatalmazás kell. Ezt a felhatalmazást pedig a Ház a hazafiatlan kormányának nem szavazta meg. *Épen ezért hazafias magyar ember állami adót nem fizethet, mert törvénytelen dolgot nem cselekedhetik.*

De a városi pótdadót a közgyűlés szavazza meg s ez adók beszédéséhez senki más nem adhat felhatalmazást a közgyűlésen kívül. A közgyűlés a felhatalmazást megszavazta, épen ezért a pótdadót fizetni kell, mert azt fizetni hazafias kötelessége Debrecen város közönségének.

Sikeres nemzeti ellentállást is csak úgy fejthetünk ki, ha a városi pénztár nem szűkölködik pénzben. *Már pedig most kevés a pénz, miután a közönség a hazafias nemzeti ellentállást úgy értelmezi, hogy községi pótdadót sem fizet.*

Pedig szeptember 10-én a milliós nagy kölcsön első törlesztéséül és kamatokban 190,370 korona 79 fillért kell Debrecen városának kifizetni.

Ilyen nagy összegű fizetéseket a város pénztárai nem bírnak meg, ha a közönség a pótdadót nem fizeti. Éppen ezért a városi tanács felhívást bocsájt ki a közönséghez, felszólítva azt, hogy az idén esedékessé vált és a múlt évről hátralékban maradt községi pótdadót és utadót haladéktalanul fizesse be Debrecen város közönsége.

A felhívás holnap jelenik meg s annak Debrecen város közönsége bizonyára készséggel fog eleget tenni.

SZÍNHÁZ.

Jótekonycélu műkedvelő előadást tartottak a hajduhadházi műkedvelő ifjak e hó 26. és 27-én a Bocskay-liget vendéglő helyiségében. Anyagi haszon nem volt, sőt az ifjuság deficittel zárta a kasszát. Annál nagyobb volt a szinpadai siker. A nők közül kintek Sűvőtös Juliska, Bulydosó Zsuzsika, Balogh Erzsike. A férfiak közül Szabó Antal és Balogh Sándor járultak az előadás sikeréhez.

A gondatlanság áldozata.

Dézsába fult gyermek.

Debrecen, aug. 30.

Alig mulik el hét, gyakran pedig nap is a nélkül, hogy a gondatlanságból eredt szerencsétlenségek vagy halálesetek száma meg ne szaporodjék. Hiába a gyakori példa, nem okulnak belőle az emberek.

Tegnap is újabb eset gazdagította az ilyen gondatlanságból eredt halálesetek számát. Az áldozat egy másfél éves kis fiú, Haja József földmives Mihály nevű kis fia.

Megérkeztek

óriási mennyiségű férfi női és gyermek **CZÍPŐK** a legjobb minőségben **KALAPOK** és férfi divat cikkek, amelyet tulhalmazott raktár miatt **Révész Zsigmondnál** Főplac 27. Városi bérház.

Haja József ugyanis tegnap reggel a feleségével együtt bejött a városba, hogy itt ügyes-bajos dolgait elintézzék. Három gyermeküket, a másfél éves Mihályt, a négy éves Jánost és a hat éves Józsefet egy 15 éves kondás gyerek, a Györfi József gondjaira bízták.

A kondás gyerek el is játszadozott a nagyobb gyerekekkel, de a legkisebb magára hagyottan szöszmötölt az udvaron. Bolyongása közben a kut mellett elhelyezett s vízzel telt dézsához ért, ahol apró kezeivel előbb pacsolni kezdte a vizet, azután mind mélyebbre nyúlt, amíg egy pillanatban egyensúlyt veszítve belefordult a vízzel telt dézsába.

A többi gyermek pajkos lármája közben észre sem vette a szerencsétlenséget s mikor a szülők hazaértek, azok kezdtek kérdezősködni, majd keresni-kutatni a gyermekük után, amíg végre a vízzel telt dézsában megtalálták. Természetesen, halott volt már a csöppség, mikor kivették s a szerencsétlen vége könnyekre fakasztotta kis testvéreit s szüleit.

Az esetről jelentést tettek a rendőrségnek, ahol megindították a vizsgálatot, hogy a gondatlanságból eredt halálesetért kit terhel a felelősség.

UJDONSÁGOK.

A Debreceni Ujság szerkesztősége és kiadóhivatala: Főter, Lamprecht-palota, az udvarban földszint, Telefon 141. Hivatalos órák: Reggel 8 órától 12-ig délután 2 órától este 7 óráig. Este 7 órától a lap szellemi és anyagi részét illető minden megkeresés a Debreceni Ujság nyomdájába: Arany János-utca 47. sz. alá intézendő.

* **Személyi hír.** Csanády Arthur vezérőrnagy, hadosztályparancsok tegnap Debrecenben időzött.

* **Katonai áthelyezés.** A közös hadügyminiszter Zelenka Ferenc 7-ik huszárezredbeli hadnagy számvivőt a 10-ik tüzérezredhez helyezte át.

* **Dienes Barna alapítványa.** Dienes Barna, az alsó nyírvidéki vízlecsapoló társaság igazgatója 1000 koronás alapítványt tett a hódmezővásárhelyi szeretetházban levő árva gyermekek továbbképzésére. A közoktatásügyi miniszter Dienesnek ez alapítványért tegnap köszönetét fejezte ki.

* **A Debreceni Tisztviselők Önszervező Egyesületének igazgatósága** folyó hó 30-án d. u. 5 órakor az egyesület helyiségében ülést tart, melyre az igazgatóság t. tagjai ezután is meghívotnak. Debrecen, 1905. aug. 29-én. Az igazgatóság.

* **Szőlőkarók kedvezményes vasuti szállítása.** A budapesti kereskedelmi és iparkamara utolsó teljes üléséből felterjesztést intézett a kereskedelemügyi minisztériumhoz az iránt, hogy a szőlőkarókra érvényes fuvardíjkedvezmények a kereskedőknek szóló küldeményekre is kiterjesztessenek. A kereskedelmi minisztérium leiratában tudatta a kamarával, hogy az eddig kizárólag a szőlősgazdák küldeményeire fennálló kedvezményt ez évi december hó 31-ével megszünteti és helyette szőlőkaró küldeményekre (a Magyar Államvasut vonalain) a kivételes díjzabási tételeket igazolási eljárás nélkül egész általánosságban engedé-

lyezi, tekintet nélkül arra, vajon a fuvarlevelen szőlősgazda, vagy kereskedő szerepel. A kedvezmények érvényesítése által mindazon kisebb szőlősgazdákra nézve, kik esetenként teljes kocsiakománynál kisebb mennyiségű szőlőkaró szükségletüket a közvetítő fakeskedőknél szerzik be, az eddiginél kedvezőbb helyzet fog előállni, mert a kedvezmény annak következtében, hogy az a fakeskedők által hozott szőlőkaró-küldeményekre is érvényesül, alkalmas arra, hogy a szőlőkarók árának alakítására a nyílt verseny mellett előnyös befolyást gyakoroljon, aminek különösen a fakeskedőknél vásárló kisebb szőlősgazdák fogják hasznát venni.

* **A debreceni termény- és áru-raktár részvénytársaság** rendes évi közgyűlését a jövő szeptember hó 17-én tartja a városháza nagytermében d. e. 10 órakor.

* **A méntelep új parancsnoka.** A hadsereg rendeleti közlönye jelenti, hogy a honvédelemügyi miniszter levéldi Kozma Ferenc, debreceni méntelepi I. osztályu századost a nagykőrösi, sárvári báró Eötvös László nagykőrösi méntelepi II. osztályu kapitányt pedig a debreceni katonai méntelephez helyezte át.

* **Tegnap halottak.** Debrecenben tegnap a következők hunytak el: Nagy Juliánna ref. 8 éves, Papp Gábor ref. 38 éves, Erdei János ref. 14 hónapos, Nagy Magdolna ref. 1 hónapos, Lövei József r. k. 10 napos, Kun Albert ref. 2 éves, Weinstein Eliásné izr. 76 éves.

* **Gyűlések a kamaránál.** A kamara állandó számvevő bizottsága ifj. Schwarz Vilmos és Debreceni Lajos vezetésével tegnap d. u. 3 órakor ülést tartott s megvizsgálta a kamara f. é. II. évnegyedének pénztári számadásait és illetékezelési munkáit. A kamara közös bizottsága d. u. 5 órakor Szabó Kálmán elnökele alatt tartotta ülését, melyen az államsegélyes kérvényeket intézte el, véleményt mondott végeladési ügyekben s megállapította az 1906. év költségelirányzatát.

* **Adományok a múzeumnak.** Nagy József debreceni lakos a következő érdekes tárgyakat küldte be a városi múzeumnak 1. Pénztári napló 1802-ből. 2. Rendtartó és privilégium 1805-ből. 3. Szegődtető könyv 1718-ból (kezdődik a 255-ből.) 3. Rendtartó 1715-ből. 5. Rendtartó istutorma 1792-ből. 6. Számadási könyv 1716-ból. Ezek a tárgyak még a régi céhrendszer idejéből valók s igen érdekes tárgyai lesznek a múzeum régiségi irattárának.

* **Vadásztársulati közgyűlés.** Tegnap délután tartotta meg a debreceni vadásztársulat rendes évi közgyűlését. Tárgysorozat előtt Bíró Géza indítványozta a tárgysorozat megváltoztatását, amennyiben előbb a minisztériumtól leérkezett s megerősített alapszabályokat kéri kihirdetni. A többség a tárgysorozatot olyképpen változtatta meg, hogy a tisztújítás előtt hirdendő ki az új alapszabályok. A választmány évi jelentésének tudomás vétele után a számvizsgálók jelentése értelmében Thiszen Arthur pénztárnoknak a felmentvényt megadták, a számvizsgálóknak s Thiszen Arturnak köszönetet szavaztak. Az évi költségvetés bevétele 6437 kor. 98 fillér, kiadás 5831 korona, tehát a többlet mint maradvány 606 kor. 98 fillér. Tagsági díj 1905-6 évre 40 korona állapított meg. Bekéssy László elnök előterjeszti ezután, hogy az erdőség körüli területek vadovás szempontjából újra kibérleendő, továbbá hogy a hortobágyi vadászatot rendezni kell. A libázás idejére épen ezért a vadór kirandulandó,

mely célra a közgyűlés 200 koronát kiutalt. A szarkák és duvadak irtását illetőleg a városi tanács felkérendő, hogy a múlt évi költségvetéshez mérten ismét járuljon hozzá ezen irtási munkálatokhoz. — Dr. Borsovay Jenő azon indítványa, hogy a vadkamara más helyre tétessék át, nem fogadtatott el. Trux Miklós indítványozza, hogy a vadovás érdekében határozza el a közgyűlés, hogy egy vadász naponta 12 fogoly és 4 nyulnál többet ne lőhessen. Ezen indítvány elfogadtatott. Az új alapszabályok kihirdetése s annak a választásra vonatkozó részének felolvasása után megejtetett a választás Bartha Mihály korelnök vezetése alatt. Elnök lett Bekéssy László, alelnök Bíró Géza, jegyző Publíg Ernő, pénztárnok Kegyes Ferenc, ügyész dr. Csath Sándor. Végül megbízatott az elnökség, hogy az időközben árverés alá kerülő területeket ismét bérelje ki.

* **Az erdő lakói.** Régi panasza már az a Simonyi-uton nyaraló villatulajdonosoknak, hogy a Nagyerdőn kora tavasztól késő őszig egész sereg közveszélyes csavargónak van rejtekhelye. A rendőrség most a csendőrséggel együtt minden éjjel razzitát tart a Nagyerdőn, hogy a nyaralók biztonságát védelmezze és a vakmerő merénylet miatt támadt félelmet eloszlassa.

* **Levágta az orrát.** Horváth József és Nagy János ujfehértói dohányosok régóta haragban vannak egymással. Pár nappal ezelőtt komolyabb szóváltás keletkezett köztük s a veszekedés hevében Nagy a rőlkapott ásóval oly szerencsétlenül sujtott Horváth felé, hogy ennek orrát tövéből lemetasztette.

* **Elfogott zsebtolvaj.** Nagy riadalmat okozott tegnap délelőtt a Simonffy-utcan egy zsebtolvaj elfogatása. Csuzi Istvánnak hívják az ügyes kezű zsebest, aki ott árulta holmiját Iván Eszter mellett. Egy alkalmas pillanatban aztán belenyúlt szomszédjának a zsebebe, melyből öt koronát elcsipett. Iván Eszter még idejében észrevette a hiányt, lármát csapott, mire a rendőr is ott termett. Csuzi Istvánnál megtalálták az ellopott pénzt, a ki azután be is ismerte tetét. Bekisérték a rendőri központra.

* **Elveszett a dinnye vásártéren** egy aranygyűrű sárgás-barna kövel. A szivós megtaláló illő jutalomba részesül a kiadóhivatalban.

* **Ellopott bicikli.** A Boeckai-liget vendéglőjében két fiatal kereskedősegéd még vasárnap két biciklit hagyott. A vendéglős az ott hagyott bicikliket zár alá tette, nehogy baja történjék vagy ami még rosszabb, ellopja valaki. A két kereskedősegéd tegnap kiment a Boeskaiba, hogy a bicikliket átvigyék, de képzelhető mily nagy volt meglepetésük, mikor két bicikli helyett csak egyet találtak s az az egy is olyan állapotban volt, hogy annak hasznát nem vehették. A károsok panaszt emeltek a rendőrségnél.

* **Megmarta a kutya.** Két hatalmas komondort tart Szatmári Pál ondódi lakos tanyája védelmére, melyek kellő óvintézkedések hiányában nemcsak a gonosz embereket tartják távol a tanyától, de veszélyeztetik a mások testi épségét is. Tegnap Kozák András Ferenc nevű fiát is megtámadták, a ruháját letépték, rajta pedig több súlyos sebet ejtettek. A garázdálkodó kutya gazdája ellen Kozák panaszára megindították az eljárást.

* **Eltűnt.** Napokkal ezelőtt távozott a lakásáról Bákai Gábor 19 éves hentes tanonc, azóta senki se tudja hova lett. Hozzáértározni meg vannak ijedve, mert azt hiszik, hogy az ifju elemesztette magát. Bákai legutóbb Nagy Lajos hentesnél szolgált, honnan azonban 23-án eltávozott. Bákait most a rendőrség keresi.

* **Bevonuló tartalékosok.** Tegnap reggel hátukon kevés cók-mókjukkal szomorúan ballagott néhány száz fiatal paraszt fiú. Utjuk egyenesen a Pavillon laktanya felé vezetett, hova, mint arcukról is látható volt, nem valami szívesen mentek. Dehát muszáj. Nem tehetnek róla, ha már elkövezték azt az ostobaságot, hogy a posta által küldött behívókat átvették. Mikor ezt tették, nem is sejtették, hogy mit tartalmaz a levél, azt hitték, hogy az ő babájuk ir nekik. Könnyelműségük miatt most 28 kis napig tartó fáradságos fegyvergyakorlatot kell nekik végig szenvedni.

* **Elfogott tolvaj.** Az esteli órákban egy magát Weisz Mártonnak nevező állítólagos kereskedő segéd ment be a Piac-utcán levő Stern-féle kefészűzetbe. Nagy alázatosan egy doboz kefét kínált megvételre. Katona Ernő üzletvezető meglátva a keféket, észrevette, hogy azok fölük való. Azonnal rendőrt hívatott s Weisz letartóztatta. Weisz állítása szerint a doboz kefét nem lopta, hanem egy ismeretlenül ajándékba kapta. Ez azonban nem valószínű. Nem is hitték el neki s lezárták.

* **Rémület egy vonaton.** A tegnap reggel Nyiregyháza felől érkező személyvonat utasainak kellemetlen meglepetést szerzett egy napszámos ember. A vonat már közel járt Debrecenhez s teljes gőzzel haladt a pályán. Egyszer csak váratlanul megállott. Ez oly hirtelen és gyorsan történt, hogy a vonaton lévő utasok jobbra-balra borultak, a polcokon lévő podgyászuk pedig a nyakukba szakadt. A megrémült utasok azt hitték, hogy karambol történt s ijedten ugráltak le a vonatról. Az általános rémületre azonban nem volt ok. A vonatnak mi baja sem történt, veszély sem fenyegette. Az incidenst egy török napszámos okozta, aki a vészféket meghuzta. Ezt hallva a közönség, ismét vonatra ült, mely most már akadálytalanul folytatta tovább útját. A törököt, akit Tretó Alexónak hívnak, a vonat érkezése után a főnöki irodába vitték, hol a vészfék ok nélküli meghuzása miatt husz korona pénzbírsággal váltotta meg szabadságát.

* **Véresre vert munkás.** Véres jelenet játszódott le tegnap délután a Csap-utcán. Két kefégyári munkás, Kovács Lajos és Varga Sándor voltak a verekedés főrendezői. Kovács egy kissé többet ivott a kelleténél s elment barátjának, Vargának a lakására, hol incselkedni kezdett vele. Az incselkedésből szóváltás, majd verekedés keletkezett. Varga egy furkós botot ragadt fel s az előle az utóára menekülő Kovácsot úgy fejbe vágta, hogy az összeesett. Kovács eszméletlenül terült el a földön s fejből erősen folyt a vér, Varga még ekkor is ütötte. A lühögő ember csak a rendőr közeledtére nagyta abba az ütlegelést s menekülni akart. Kovácsot a kórházba szállították. Állapota súlyos, a mennyiben koponyarepedést szenvedett.

* **Mezei dűlőutak rendezése.** A pénzügyminiszter körrendeletet intézett a kataszteri felmérési felügyelőségekhez, a községek által rendezett mezei dűlőutak kataszteri felvétele tárgyában. Elrendeli a miniszter, hogy a mennyiben a közös dűlőutak a község által nem a kellő időben, hanem akkor rendeztetnek, a mikor a betétszerkesztőbizottság tárgyalását már befejezte, a közös mezei dűlőutak rendezése folytán előállott változások csak abban az esetben lesznek a kataszteri munkálatokon átvezetendők, ha azt az illető telekkönyvi hatóság maga kívánja, illetve, ha a betétszerkesztés alkalmá-

val az utak kataszteri felvétele ellen beadott felszólamlások a telekkönyvi hatóság által a felmérő felügyelőséggel közöltetnek. A kataszteri mérnöki kirendelés előtt azonban az illető községek mindenkor nyilatkozatra felhívandók, vajjon az általuk utólag rendezett közös mezei dűlőutak a felmérő utasítás és a földművelésügyi miniszter idevágó rendelkezés értelmében a helyszínén állandóan meg vannak-e jelölve s tényleg birtokba vannak-e véve; mert csak az esetben érvényesíthető a rendezés a kataszteri munkálatokban.

* **Talált karperec.** Találtatott egy aranykarperec, igazolt tulajdonosa átveheti dr. Széll Kálmán orvosnál József kir. h. u. 35. szám.

* **Utolsó előadás az orfeumban.** Holnap csütörtökön lesz az orfeum utolsó előadása, mely egyszersmind Virág Izsó kedvelt humoristának jutalomjátéka. Az ünnepi zárlóadás iránt nagy az érdeklődés, mert a társulat művészei új műsorral busznak Debrecen közönségétől. A jutalmazandó, akinek sikerült a közönség rokonszenvét rövid idő alatt megnyerni, gondoskodik a változatos műsor összeállításáról. Grünau Poldi ez estén szintén új műsort hoz, valamint a többi tagok is.

* A Hungária-kávéházban naponta zeneestély tartatik.

A képviselőházat feloszlatják.

Általános sztrájk szeptemberben.

Politikai helyzet.

— Éjjeli távirat. —

— augusztus 30.

(Saját tudósítónktól.) Koronként felszínre kerülnek egyes megnyugtató hírek, de csak azért, hogy másnap lecáfolyják azokat. — Ma megint a legriasztóbb hírek kelnek szárnyra, a képviselőház feloszlatásáról, általános sztrájkokról stb.

Hireink a következők:

Bécs, aug. 29. Az itteni „Zeit“ vezető cikkében hosszan foglalkozik a helyzettel. Azt mondja, a kormány el van készülve arra, hogy vádalahelyezési indítványt adnak be ellene, de ez egyáltalán nem aggasztja, mert mielőtt azt tárgyalhatnák, elnapolják a Házat. Ha pedig az ellenzék nem enged merev álláspontjából, feloszlatják a Házat. Ha az ellenzék így is többségben lenne 2—3-szor is új választásokat rendelnek el, míg csak az ellentállás erejét meg nem törik.

Budapest, aug. 29. Hivatalos forrásból eredő hírek szerint a Házat októberben elnapolja a kormány s ugyanakkor beszüntetik a képviselők, állami tisztviselők fizetését s a törvényhatóságok állami hozzájárulását.

Budapest, aug. 29. Lukács László ma Ischlbe utazott, hol a király holnap fogja fogadni.

Budapest, aug. 29. Azt a hírt, mintha báró Fejérváry Géza miniszterelnök holnap Ischlbe utazna, a hol a király ismételen tárgyalna vele, félhivatalos helyen megcáfolták.

Budapest, aug. 29. Ugy látszik, a szociálisták tényleg nagy dolgo-

kat terveznek szeptember hónapra. Nagyváradon — mint ide jelentik — az iparosok már jelezték is munkaadóiknak, hogy szeptember 15-én, ha a Házban nem tűzik ki az általános titkos választói jog tárgyalását, úgy általános sztrájk lesz egész Magyarországon.

TÁVIRATOK.

A görög király utazása.

Páris, augusztus 29. György görög király az este Aix les Bainsból ideérkezett.

Zemplénmegye ellentáll.

S.-A.-Ujhely, aug. 29. Zemplén megyei közgyűlésén kimondta a többi vármegyék példájára a nemzeti ellentállást.

Háboru és béke.

Portsmouth, aug. 29. A Reuter ügynökség hivatalos jelentést közöl, mely szerint a japán és orosz békekövetek közt teljes megegyezés jött létre a békeponthoz tartozó tárgyakban. Minden pontra nézve megegyeztek s már hozzá is fogtak a békeszerződés megszerkesztéséhez.

Portsmouth, aug. 29. A béke biztosítva van, de hogy a békeponthoz milyen részleteket tartalmaznak, azt titokban tartják. Valószínű, hogy a japánok lemondanak a hadikárpótlásról és Sachalin-szigetről.

Tokió, aug. 29. Itt és a nagyobb városokban népgyűléseket tartanak, amelyen forradalmi mozgalmakat indítanak az esetre, ha a kormány lemondana a hadi kárpótlásról és Sachalin-szigetről.

Nagy idők női tanuja.

Nagyvárad, aug. 29. Ide jelentik, hogy ma Törökszentmiklóson meghalt Meszzena Istvánné volt 1848-iki honvéd ezredesné. — Meszenáné Sánta György volt nagyvárad alispának volt a felesége s urával együtt élte keresztül az 1848-iki szabadságharcot, követvén urát a harcra is. Meszzena Istvánt a világi fegyverletétel után halálra ítélték, de felesége Bécsben kegyelmet könyörgött ki számára. Az elhunyt matróna 76 éves volt.

Egy híres kalandornő.

Budapest, aug. 29. Tihanyi Irma híres kalandornőt, akit 3 évi fegyházra ítélték, ma szállították el Mária Nostrára. Tihanyi Irma perújítási kérvényt adott be a Kuriához.

A béketárgyalások.

Newyork, augusztus 29. Az Associated Press jelenti Portsmouthból, hogy báró Komura megkapta a várt utasítást Tokióból. Azt hiszik, hogy az utasítás úgy szól, hogy a japán követek ejtsék el a hadikárpótlásra, illetőleg a hadi kiadások megtérítésére vonatkozó igényt.

London, augusztus 29. A Morning-Post portsmouthi levelezője azt a csaknem hihetetlen hírt közli, hogy a japánok a hadikárpótlásról és Sachalin-sziget északi részének átadásáról le akarnak mondani. A japán békekövetek állítólag abba is beleegyeztek, hogy az Oroszországnak adandó kárpótlás összegének nagyságát vezyes bizottság állapítsa meg. A japán meghatalmazottak ezt a híresztelést nem erősítik meg. Az mondják, hogy nincsenek abban a helyzetben, hogy a hírek valódiságát ellenőrizzék. Lehet, hogy igazak, de őket nem értesítették ezekről. A levelező azt hiszi, hogy Tokióban komolyan foglalkoznak ezekkel a kérdésekkel. A Daily Telegraph tudósítója azt jelenti lapjának, hogy a japánok között az a hír van elter-

jedve, hogy Komura azt az utasítást kapta Tokióból, ejtse el a hadikárpótlás követelését. Komura nem hajtotta végre az utasítást, hanem táviratozott, hogy gondolják meg már egyszer a dolgot. Most újabb intézkedésekre vár.

London, augusztus 29. Vanderlip, a National City bank képviselője Portsmouthba érkezett. Ebből azt következtetik, hogy a béke megkötése legközelebbre várható és hogy ez a pénzügyi megbízott azért érkezett oda, hogy a békeszerződés aláírása folytán Oroszországnak szükséges kölcsönről tárgyaljon.

Megszökött orosz forradalmár.

Pétervár, aug. 29. Feldmann orosz forradalmár, aki a Potemkin hajó legénységét fellázította s akit Sebastopolban letartóztattak, ma megszökött fogságából. Állítólag szökését a börtönfelügyelő segítette elő.

Székesfehérvár és a fogyasztási adó

Székesfehérvár, aug. 29. Székesfehérvár közgyűlése ma kimondta, hogy a befizetett fogyasztási és italadókat nem szolgáltatja be az állam pénztárába, hanem takarékbába helyezi el.

Az orosz forradalom.

Sosnovice, aug. 29. A 15-ik gyalogezred kaszárnyájába tegnap bombát dobtak, mely azonban nem okozott nagy kárt. Dombrovában a katonák megtagadják, hogy a sztrájkolókra löjjenek.

Berlin, aug. 29. Varsóból érkezett jelentések szerint a Borman, Svéde és Co-féle kazán és gépgyár tegnapelőtt folyamatban levő ostroma nagyon válságos helyzetet teremtett. Pénteken egy ismeretlen a vörös forradalmi zászlót tüzte ki a gyár kéményére, mire a rendőrség, hogy a vétkest kinyomozza, a gyárat 800 katonával megszállotta. Ezek most a gyárba senkit sem be, sem ki nem eresztenek s ily módon a gyárnak ötszáznegyven munkását a világtól teljesen elzárták. A városban kihirdetett ostromállapot bosszantó következményekkel jár. A járőreket a rendőrség késő estig zaklatja s a kit gyanusnak talál, letartóztatja és a várba hurcolja. A katonák szintén horzasztóan bánnak a kezükbe került emberekkel, ütök-verik őket és pénzüket elszedik.

Kiev, aug. 29. E hó 20-án annál a kísérletnél, hogy a városháza előtt népgyűlést tartsanak, a rendőrség nagyon sok embert letartóztatott. Az ilyen népgyűlés tartását egyáltalán betiltották.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A törvényszék elnöke itthon. Szüts Miklós dr., a kir. törvényszék elnöke a jövő hó 4-én, hétfőn tér haza nyári szabadságáról s ugyanezen nap átveszi az elnöki tiszti vezetését.

§ Kerekes János beteg. Résztvevő értesülünk, hogy Kerekes János, a büntető-törvényszék II. tanácsának derék főtárgyalási elnöke influenzában beteg. Ez okból a mára kitűzött öt főtárgyalás közül csak egyet tartanak meg, melyen Hoffmann vizsgálóbíró elnököl. Ha Kerekes bíró állapota jobbra fordul, a pénteki főtárgyalások már rendben fognak lefolyni.

§ Gondnokságok. A debreceni kir. törvényszék Tinkó Miklós 21 éves, ref. vallásu hajduhadházi napszámost, a nyíregyházi törvényszék Sajti Péter büdtszent-mihályi lakost gondnokság alá helyezte.

A honvédtiszt regénye.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Milánóból jelentik: Tegnap meghalt ott Karmenszky, városzerte ismert és jó-tékonyságáért általánosan szeretett dúsgazdag öreg uriaszony. A Del-Dongon márkik

előkelő családjából származott és az egész városban ismerték ifju korának szomorú történetét. Férje magyar honvéd volt, a szabadságharc leveretése után az olasz hadseregbe sorozták és Garibaldi zászlaja alatt vesztette életét.

Karmenszky lengyel menekült volt, szepesmegyei rokonainál talált menedéket, a szabadságharc kitörésekor pedig beállt a honvédtüzérséghez hadnagynak. Végigküzdötte az egész negyvennyolcat és negyvenkilencet és a világsi fegyverletétel mint főhadnagyot közvetlenül kapitánnyá való kinevezése előtt érte. A fegyverletételkor eltitkolta lengyel származását, mert attól tartott, hogy az oroszok Szibériába száműzik és így a magyar hadifoglyokkal együtt az Olaszországban állomásozó osztrák seregbe sorozták.

A milánói erősségekbe került mint várüzér. Ezredese, Ravner, mert nyelveket is tudott és olaszul is jól beszélt, magához vette legényének. Radner ezredes neje volt a híres szépségű Del-Dongon márkíné, akinek a családja az osztrákokkal szitott és öt jóformán kényszerítette arra, hogy az osztrák főtiszt kezét elfogadhasa. Karmenszki inaskodott, a legközségesebb munkát végezte az ezredes házában, de előkelő származása, tanultsága, intelligenciája csakhamar elárulta benne a lengyel nemes és a magyar tisztet. Az ezredesné szívesen elbeszélgetett vele és az ártatlan beszélgetéseket csakhamar ellenállhatlanul követte a szerelem.

Evekig kellett várni a szerelmeseknek, amíg Ravner ezredes meghalt és egymáséi lehettek. Az özvegy előkelő összeköttetései révén kijárta, hogy Karmenszkyt mint súlyos beteget elbocsátották a szolgálatból és hozzámehetett feleségül. Néhány évig éltek zavartalan boldogságban, amikor Karmenszky sok más menekült magyarral együtt beállt Garibaldi seregébe és végigküzdötte győzelmes hadjáratát. A Sziciliába való átkelésnél a tifuszbajrány öt is magával ragadta. Az özvegy fájdalmasan gyászolta férjét, gyászruhát öltött és attól fogva csupán a jótékonyságnak élt, míg most 78 éves korában meghalt.

HIREK.

Éjjeli posta.

Rablótámadás a budapesti Csömör-uton. (Éjjeli express tudósítás.) Wellisch József fodrász ma éjjel a Csömör-uton át Verseny-utcai lakása felé tartott. A Csömör-ut és a Verseny-utca elágazásánál egy ember állt eléje s megkérdezte tőle, hogy hány óra. A fodrász gyanútlanul elővette az óráját:

— Öt perccel késik az órád, tehát tíz perc múlva lesz háromnegyed kettő.

— Igen? — válaszolta cinikusan az idegen ember — akkor éppen ideje, hogy ideadja az óráját és a pénzét is. Különbösen leütöm.

Wellisch nem ijedt meg. Megszorította az utonálló tarkóját és segítségért kiáltott. A kiáltásokra összeszaladt járőreik segítségével aztán végleg ártalmatlanná tették a veszedelmes embert. Megkötözve bevitték a főkapitányságra, ahol kiderült, hogy a zsi-ványt Dörner Emilnek hívják. Zombori születésű, 30 éves vaskereskedő segéd. Súlyos testisértésért már másfél esztendő óta.

Ingatlanok forgalma.

Király Gábor és neje Balogh Erzsébet veszik a debreceni 2369. sz. tjkvben foglalt 6 hold 450 négyszögöl ondódi földet Weisberger Vilmos és társaitól 4000 kor.

Nagy Ferenc és neje Pető Eszter veszik a debreceni 1583. sz. tjkvben foglalt Darabos-utca 23. sz. házat özv. Jákó Istvánné és társaitól 12900 kor.

Özv. Csala Sámuelné Nagy Sára veszi a debreceni 8021. sz. tjkvben foglalt 140 négyszögöl házhelyet Nagy Józseftől 330 koronáért

Szilágyi Mihály veszi a debreceni 8021. sz. tjkvben foglalt 140 négyszögöl házhelyet Nagy Józseftől 330 kor.

Csapó Mihály és neje Kovács Zsuzsanna veszik a debreceni 8021. sz. tjkvben foglalt 140 négyszögöl házhelyet Nagy Józseftől 330 kor.

CSARNOK.

A vallomás.

— Regény. —

Írta: Mátrai.

(Folytatás.)

— Mihelyt a kamatkövetelés nem lesz megszorítva, a tőkepenz egész tömege, mely most a fenyegető törvény elől parlagon hever s biztos zár alatt tartatik, fog a pénzpiacon összegyűlni s kölcsönre ajánlatni; a pénzirtokosok egymás közt jótékony versenyre kelendnek, mely a kamatlábat szükségképp le fogja szorítani s a kölcsönvevőkre nézve csak jó befolyással lehet.

— De ezt csak mellékesen említem. Főcélom az volt, bátyámnak bizonyítani, hogy a törvény igen, de nem egészen a jog szól mellette, ha Mákos komáját, a mint szándékában van, csakugyan bepereli.

— Ugy látszik, megfontolta a dolgot? Meglehetősen hosszú szünet után, mely alatt Herei a jog és törvény közötti harcot vívta, hallám felelni.

— No, de úgy oda sem nézve a dolgnak, fizessem meg Mákosnak a tíz forintot, vagy mi a patvar?

— S miért nem? — felelte Kovács. E kamatot már a kölcsön kötések fogadta bátyám. Nincs jogos alapja ezen ígéretét mostan megtagadni.

— No, felelte Herei, székéről felemelkedve s köpdösve: követni fogom tanácsát. Tíz forint nem tesz szegényebbé; tanítás-pénznek fogom tekinteni — vagy mi a patvar?

Erre elhagyta Kovácsal együtt a szobát.

Furfangos ügyvéd kétségtelenül másként bánt volna el Hereivel s magának is be kelle vallanom, hogy valószínűleg másként cselekedtem volna. De nem tehettem másként: Kovács eljárását egész szívemből helyeselnem kellett s későbbben, midőn az egész eseményt a legnagyobb hűséggel elbeszélte, büszke voltam reá, hogy azt felelhetem neki, miszerint egészen tetszésem szerint s jogosan intézte el az ügyet.

(Folyt. köv.)

Pró hirdetések.

EGY OKL. TANITÓNÓ pusztára kerestetik 3 fiúcska mellé, érdeklődni lehet Jókai-u. 3. szám. 2301

Nagy maradék vásár!

A szezonból visszamaradt finom fekete ruhaszövetekből finom divat ruhaszövetekből

Delin és Batisztokból Zefir és Kretonokból rendkívül olcsó árak mellett

Nagy maradék vásárt

2 rendezünk. 1246 Egyes darabok aljakra és bluzokra fél és negyedárban megkaphatók

Bosznay J. és Trsa

dívatruházában.

Debrecen, Kossuth-u. 5.

Előleges jelentés.

Van szerencsém a n. é. vevő közönség szives tudomására adni, hogy Debreczenben a **Piac-utcán, 19-dik szám alatt**, a volt maradék-áruház helyén, **Hegedűs Armin** néven teljesen új és friss árukkal felhalmozott

Röfös és Rövidárú üzletet

rendezek be, hol úgy az árúk szépsége, mint azok olcsósága felülmúlja a képzeletet. Szives támogatást kérve, vagyok kiváló tisztelettel:

Hegedűs Armin.

Mindenki érdeke, hogy vásárlásával bevégye augusztus hó 31-dik napját.

Kevésbé használt butor eladó.

Cím a kiadóban.

Hirdetések jutányos áron felvétetnek a "DEBRECENI UJSÁG" részére a kiadóhivatalban, Lamprecht-ház. Piac-utca 42

Kerestetik egy szolid ifju aki egy leánykát, mint magántanulói az ötödik gymn. osztályra elkészítene. Vidéken nem messze Debreczentől. — Ajánlatok e lap kiadóhivatalába intézendők.

Legjobb bajuszodró a híres debreceni „**CIVIS**” bajuszpedró.

Nem tépi, jól összefogja s növeli a bajuszt. **1 doboz ára 40 fillér.**

Készítője s főraktára: **MIHALOVITS JENŐ** gyógyszerész DEBRECZEN, A VÁROSHÁZZAL SZEMBEN.

Szőnyeg vásár!

A raktárunkon lévő szőnyegek nagy részét mélyen leszállított áron árusítjuk el.

Különösen ajánljuk elsőrendű minőségű **Brüsszeli szőnyegeinket**

igen szép mintákban, melyek 3 frt 20 kr. helyett 1 frt 80 kr.-ért kaphatók. Nagy mennyiségű maradék szőnyegek minden fajból

tetemesen leszállítva. Ezen kedvező bevásárlási alkalom csak néhány hétig tart.

Szabó Lajos Fiai cégnél Debreczen.

DEUTSCH LAJOS

Piac-utca 38. sz. alatti fűszerkereskedésében

korpa

a legjutányosabb napi árban kapható.

Fix fizetés és magas jutalek mellett keres ügyes ügynököket sorsjegyeknek részletfizetésre való eladására:

Lészay és Társa bank és sorsjáték üzlet Budapest, VI. Gyár-utca 48.

A poloskák

tökéletes kiirtását egyedül **Schwartz Izsó**

vállalja el kezesség mellett

saját találmányu Poloskairtó szerével, mely üvegszámra is kapható 3.- 5.- és 7.- koronás üvegekben. Bizonyítványokkal szolgálhatok Egyedüli címom:

Schwartz Izsó Arany János-utca 55. sz. alatt.

Amennyiben nevemben e munkára bárki is ajánlkozik tessék elutasítani. 1381

Uj! KÓKUSZ-ZSIR Uj!

jobb, kiadósabb és olcsóbb mint más zsír vagy vaj kapható 1, 5, 10, 25 és 50 kilogrammos bádog dobozban és kímérve

legolcsóbb napi árban **DEUTSCH ALBERT és FIA** fűszerkereskedésében, HATVAN-UTCA 9. szám.

Egyéves önkéntes urak figyelmébe!

Van szerencsém a leendő egyéves önkéntesurakat értesíteni, hogy nálam bármely fegyvernemhez tartozó urak részére a legjobb s legelegansabb kivitelben és igen jutányos árban készülnek egyenruhák. Minden megrendelt egyenruháért valamint felszerelési cikkek szabályszerűségeért felelősséget vállalok.

Ugyancsak kitűnő lovagló (britses) nadrágokat valódi angol szabás szerint készítek.

Ugyszintén polgári öltönyöket, valamint díszmagyar öltönyöket a legelegansabb kivitelben készítek.

Kiváló tisztelettel: 1186

Kiszel Sándor

katonai és polgári szabó, I. rendű üzlete és felszerelési cikkek raktára **DEBRECZEN**, Kossuth-u. 19. Színházzal szemben.

Elismert legjobb minőségű Eperjesi cserép-kályhák

leszállított áruk mellett, továbbá:

Fűzőedények, takarékkonyhák, építelvasalások, gazdasági eszközök, tetőlemezek, mérlegek, revolverek, töltények

nagy választékban

a legjutányosabb árban kaphatók:

KOVÁCS GYULA

vasüzletében a „Bika” szálloda mellett.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szögig 40 fillér, minden további szög 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szög 4 krajcár, 3 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg be-
küldetik.

* Apró hirdetések előre fizetendők. *

Levelezés.

HÁZASSÁG. 56 éves ág. ev. tiszta multu egészséges, szorgalmas tisztviselő óhajtana 35-45 éves gyermektelen urnóval levelezni. Kinek egy pár ezer forintja, némi üzlethez hajlama viszont nemes érzését bízzam. Jelige „Bízalom az erényben” e lap kiadóhivatala továbbítja. 2281

BÍZALOM az erényben, levele van.

28 ÉVES barna nő oly középkorú urval óhajtana megismerkedni, ki komoly és kitartó. Ajánlatokat D. K. cím alatt e lap kiadóhivatalába kérek küldeni. 2290

KÉT JÓBARÁTNAK, a két barnának levele van.

Ajánlat.

INTELLIGENS uri háznál két középiskolai tanuló, gimnázium és reáliskola közelében zongora használattal jutányosan elvállaltatik. Cím a kiadóban. 2276

HATVAN-UTCÁN 74 házban egy-két uri gyermek teljes ellátást nyerhet oly gyermektelen házaspárnál, hol az asszony évekig foglalkozott gyermekneveléssel. 2226

UTCAI lakás november 1-től kiadó Hunyadi-u. 10. sz. Értekezhetni Schmidt S. zongora raktárában. 2257

KÖZÉPISKOLAI tanulók intelligens családnál teljes ellátásra felvétetnek. Piac-u. 10. 2248

SZÓLÓ és gyümölcs csomagoláshoz mindenféle fagyaport legolcsóbban Kontsek Gézánál. 2240

KÖLCSEY-u. november 1-től egy két szobás lakás nagy előszobával, mely szobának is használható, igen jutányosan kiadó. Cím a kiadóban. 2239

INTELLIGENS fiatal házaspár havi 15 forintért egy I-ső vagy III-ik osztályú gimnasistát teljes ellátásra elvállal. Cím a kiadóban. 2238

RÉPÁTI VIZ friss töltésben megérkezett. Mai leszállított ára félliteres üvegekben 23 fillér, üres üvegekért 7 fillér vissza. KONTSEK Gézánál.

PASSEPARTOUK (papírképeretek) festményekhez, rajzokhoz, fényképekhez Antalffy könyvkötőnél készülnek. Debrecen, Piac-u. 31 a városházzal szemben. 2206

KIADÓ azonnal a Kossuth-utca 6. számú háznál az udvarban 4 nagy raktárhelyiség együttesen van külön-külön. — Értekezhetni Kaszanyitzky Endre üzletében. 2144

FERIZ az eddig létező egyiptomi cigaretta-hüvelyek között a legjobb. Egyedüli képviselő és főraktár Pongrác Géza papírgyári raktárában Debrecen. 2142

UJOSZTÁSU FÖLD (2 hold 425 öf) a város-hoz egészen közel eladó, Debreceni Kisó Takarékpénztár. 2026

RÓZSA ARCKENŐCS, szeplő, májfoltok ellen, Üdévé, kellemessé teszi az arcot. E nemből a legjobb. Főraktár Jóna és Jóna drogeriája Debrecen, Kossuth-u. 6. 2011

SZABÁS tanításra növendékek felvétetnek. — Vidékiek teljes ellátást is kaphatnak, Kossuth-utca 25. Ugyanott tanuló leányok is felvétetnek. 2008

A LEGJOBB ÓRÁK legszolidabb ékszerrek egyszerűtől a legdrágábbig, valamint órajavítások legolcsóbban Kurián Gyula műórásnál Debrecen, Piac-utca 42. Vidéki megrendelést pontosan eszközölk. Tanuló felvétetik. 2002

SZÉPEN butorozva két utcai kisebb szoba üvegezett verendával, Teleky-u. 17. sz. alatt halazonn kiadó. 2269

FÖGIMNÁZIUMI TANÁRNÁL tanulók teljes ellátásra elvállaltatik. Kellő gondozás minden tekintetben biztosított. Cím a kiadóhivatalban. 2292

KÖSZVÉNYNÉL és **CSUZNÁL** használjuk egyedül a híres Királybalzsamot, mely legújabb szer minden külső és belső fájdalmak ellen, tehát minden háznál tartani kell. Egy nagy üveg utasítással 2 korona, kapbutó a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél Debrecen, Kossuth-utca 8. Arany egyszarvu gyógy-szertár. 2250

FÜSZERÜZLET berendezéssel minden órán átadó. Cím a kiadóban. 2294

KÉT uri házból való iskolai tanuló, intelligens magyar családnál teljes ellátásra elfogadtatik Miklós-u. 21. 223

INTELLIGENS családnál két fiatalember vagy deák teljes ellátást nyerhet. Vörösmarty 1. 2300

JÓ házikoszt kapható kihordásra Varga-utca 12. szám. Özv. Pataky Józsefné. 2298

URI TANULÓ FIUK intelligens családnál teljes ellátásra elfogadtatik. Miklós-utca 21. szám. 2292

JÓFORGALMU fűszerüzlet italméréssel és tőzsdével kiadó. 2296

UTCAI négy szobás lakás előszobával és mellékkelhelyiségekkel szeptember 15-től kiadó. Értekezhetni Simonffy-utca 20. 2297

KÜLÖNBEJÁRATU gargon lakás (egy szoba előszobával) kiadó Rákóczi-u. 23. 2301

PASSATHUTI szőlő 1 kg. 28 kr. 5 kgos kosarakban 24 kr. Sassella 1 kg. 20 kr., kosarakban 18 kr. Görögüz gyufta és béka nagyban és kicsinyben kapható Glück Izidor csemege üzletében kaoható.

Kereslet.

TANULÓ felvétetik Kontsek Géza műszerkereskedésébe, ki legalább 3-4 gymnasiumot végzett. 2287

ÓVADÉKKEPES pénzbeszedők és ügynökök fixfizetés és magas jutalék mellett azonnali belépésre felvétetnek. Schweitzer Testvérek cég varrógép és kerékpár nagykereskedők Debrecen, Piac-utca 56. sz. 2293

Eladás.

HÁZ a Homokkertben, közel az állomáshoz, eladó. Értekezhetni Kossuth-u. 41. 2273

4 HOLD ondódi föld jutányos áron eladó. Arany János-u. 15. sz. 2294

A NAGYHEGYESEN 45 hold föld eladó, vagy bérbeadó. Vigke 'vü Mihály-utcán 57. számú ház eladó, értekezhetni a Veres örökösökkel Hajnal-u. 23. sz. 2212

JÓKARBAN levő kerékpár „Durkap-Dianna” eladó Piac-u. 69. vaskereskedősegednél. 2014

EGY JÓFORGALMU fodrászüzlet a főtéren eladó. Értekezhetni Jóssef kir, herceg-u. 12. 2293

Csemege szálló és boreladás.

„Erszébet” szőlőtelepének elárultó helye: Gróf Dégenfeld-téren, a Kenyérpiacon 10-ik számú Wolf százados féle Szikszay háznál és a Főpiacon, a 26-ik számú háznál levő békési házi kenyér üzletben megnyitattak. — Mindkét helyen a csemege szállóban és kicsinyben kapható. — A Dégenfeld-téri fűtőüzletben az „Erszébet” szőlőtelep kitűnő 6-bora hectoliterenként igen olcsón megrendelhető. 1313

Az iskolai év

kezdetevel ajánljuk dusan felszerelt raktárunkat a t. szülők szives figyelmébe.

**Fü- és Leány fehérneműek, Paplanok, Matraczok, Ágyterítők, Ingek, Gallérok, Kéz-
zelők, Zsebkendők, Nyakken-
dők, Esernyők, Pamut- és
Gyapju takarók**

nagy választékban, olcsó szabott árakban.

Szabó Lajos Fiai

Debrecen,

Divat-, vászon- és szőnyegáruház.

ÁRJEGYZÉKE

Csanak József

saját termelésű

homoki fajborainak.

1270

Kövidinka	— — —	1902-iki 1 liter	—	60 fillér
Kövidinka	— — —	1903-iki 1 „	—	72 „
Ezerjő	— — —	1903-iki 1 „	—	80 „
Rizling	— — —	1903-iki 1 „	—	80 „
Carbenet vörös	— — —	1903-iki 0-70 1 üveg	—	90 „
Ezerjő szemelt	— — —	1900-iki 1 liter	—	100 „
Császárszállás gyöngye	— — —	1900-iki 0-70 1 üveg	—	100 „